

Avondwandelingen 2018

Onze eerste zomeravondwandeling, op 18 juli, had als thema de weilanden van natuurreserveaat Altenbroek, in de vallei van de Noor. We leerden er hoe Natuurpunt door een gericht beheer deze voormalige landbouwgronden wil omvormen tot soortenrijke graslanden. Het basisprincipe is eenvoudig: maak de grond armer om de vegetatie rijker te maken.

Op sommige plaatsen gebeurt (of gebeurde) dat door het afschrapen van de voedselrijke bovenlaag. De meeste percelen worden op dit ogenblik 'uitgemijnd'. In het kort komt het erop neer dat er extra nitraten gestrooid worden, waardoor de aanwezige vegetatie sterker gaat groeien en zo meer fosfaten opneemt. Als je dat enkele jaren volhoudt en behalve de nitraten verder niet bemest, verschaalt de bodem sneller dan met alleen maaien en ruimen. Deze methode is nog in ontwikkeling. Voordeel ten opzichte van het klassieke maaien, afvoeren en nabeweidens is de tijdwinst, ten opzichte van het verwijderen van de voedselrijke toplaag dat er minder of geen verstoring van het aanwezige bodemleven plaatsheeft en dat het minder kost.

De verrassing voor de beheerders van Altenbroek was eerder dit jaar het verschijnen van enkele orchideeënsoorten in de afgegraven percelen. Daarnaast groeien er nu ook soorten als wilde marjolein, rode klaver, klavervreter, grote tijm, duifkruid en kleine pimpernel. De bijenorchissen waren al uitgebloeid (zie foto), maar nu konden we zien hoe stof-fijn en licht het zaad van een orchidee wel is. Het is dan ook niet onwaarschijnlijk dat de nu gevestigde planten afkomstig zijn van de flanken van de Sint-Pietersberg, die we in de verte konden zien liggen.

In de groep kwamen ook andere interessante verhalen naar boven. Zo vertelde George Gubbels – naar aanleiding van het verhaal over het belang van schapenmest vóór de uitvinding van kunstmest – hoe toen ook de modder uit de poel die indertijd bij Hoogcruts (tussen Slenaken en Noorbeek) lag, verkocht werd om als mest op de akkers gebruikt te worden. Die poel lag een beetje lager dan de wegen die op het kruispunt uitkomen en slibde elk jaar voor een stuk dicht. Wat nu afval zou zijn was toen een waardevol product!

Op een aangename zomeravond in augustus verzamelden zo'n twintig nieuwsgierigen, benieuwd wat Heem en Natuur Voeren te tonen heeft op de wandeling van kasteel Obsinnich naar station Homburg. Eerst wat informatie over het kasteel, de verbouwingen, de Hertog van Brabant, ridderfamilies de Rhode en van Eynatten en de von Fürstenbergs die twee burgemeesters aan Remersdaal leverden. Onderweg aandacht voor het spoor. Natuurlijk de bekende lijn die we in heel Voeren tegenkomen: viaducten en de tunnel van Remersdaal. Maar ook nog de resten van lijn 38 uit eind negentiende eeuw, waar nu een prachtige wandel- en fietspiste uit gemaakt is. We passeerden bij Boender het monument voor korporaal Geury,

Foto Johan de Jong

de eerste Belgische gesneuvelde van de Tweede Wereldoorlog. Daar in de buurt zagen we ook de plek waar met Kerst 1944 de Belgische piloot Maurice Renard crashte. En na de excursie vorige maand naar het natuurreserveaat Altenbroek, zagen we nu een vergelijkbaar gebeuren onder leiding van Natagora, de Waalse tegenhanger van Natuurpunt. Vlakbij Homburg hebben ze een natuurreserveaat ingericht, onder andere met geldelijke steun van de Nederlandse Postcodeloterij en de Stichting Ark. Dat is de stichting die op onze jaarvergadering dit voorjaar uitvoerig hun bedoelingen met het Gulpdal wat betreft waterbeheersing heeft toegelicht. Over de von Fürstenbergs gesproken: In de bossen vinden we een oude reinsteen met de inscriptie "TvF". Dat moeten de initialen van Théodore von Fürstenberg (1772-1828) zijn, dus is die steen zeker 200 jaar oud. Volgens de kaarten van het NGI (Nationaal Geografisch Instituut, www.ngi.be) zijn er nog meer in de buurt en we vonden er ook nog één, vlak in de buurt van een schouwtje op de tunnel van Remersdaal. Meteen op een punt met een mooi zicht over het station van Montzen tot aan het plateau van de Hoge Venen en de Schaesberg bij Homburg met het bekende kruis erop, in 1979 geplaatst door de Jonkheid van Homburg (JRC). Bij het stationnetje van Homburg zagen we het traag vorderende restauratiewerk van enkele oude wagons, waar ze een museumpje van hopen te maken.

Voor de derde wandeling, op 3 september en met slechts acht deelnemers, namen we vanuit Sint-Pieters-Voeren de veldweg in de richting van het Alsbos. Ooit was die geasfalteerd – een initiatief van arrondissementscommissaris Peeters in de jaren '70 – maar het landbouwverkeer heeft na al die jaren het meeste daarvan weer vernield.